

Vzdělávací a výzkumná politika

(EVS440)

Petr Fiala

Předmět Výzkumná a vzdělávací politika seznamuje studenty se základními politickými, sociálními a ekonomickými problémy vzdělávání a výzkumu v současné společnosti. Soustřeďuje se na představení struktur, procesů a výstupů vzdělávací a výzkumné politiky a její klíčové aktéry, na organizaci, řízení a financování školské soustavy, vysokých škol a výzkumných institucí. Pozornost je věnována konceptu společnosti vědění, vazbě mezi individuální a společenskou dimenzí vzdělávání, důsledkům přechodu od elitního, přes masové, až k univerzálnímu terciárnímu vzdělávání, problémů organizace a řízení výzkumu a jeho evaluace, a také souvislosti mezi hodnocením kvality a financováním vzdělávacích a výzkumných činností a institucí.

1. Politologické přístupy ke vzdělávací a výzkumné politice **23.2.** (úvod, popis předmětu a jeho průběhu, charakteristika literatury, rozdělení práce)

Literatura:

Fiala, Petr; Schubert, Klaus (2000): Moderní analýza politiky. Brno: Barrister&Principal, s. 51-147.

2. Vzdělávání, věda a politika **2.3.**

Literatura:

Veselý, Arnošt (2005): Vzdělávací politika. In Potůček, Martin a kol.: Veřejná politika. Praha: Sociologické nakladatelství, s. 277-309.

Petrusek, Miloslav (2007): Společnost vědění. In Společnosti pozdní doby. Praha: Sociologické nakladatelství, s. 407-415.

3. Společnost vědění **9.3.**

1. písemná práce (skupinová)

Literatura:

Liesmann, Konrad Paul (2012): Teorie nevzdělanosti. Praha: Academia, s. 13-61 (kap. 1-4).

4. Řízení, organizace a aktéři školské soustavy **16.3.**

Literatura:

Balík, Stanislav (2010): Školská politika. In Balík, Stanislav; Císař, Ondřej; Fiala, Petr: Veřejné politiky v České republice v letech 1989-2009. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury s. 505-540.

5. Teorie (ne)vzdělanosti **23. 3.**

2. písemná práce (skupinová)

Literatura:

Liesmann, Konrad Paul (2012): Teorie nevzdělanosti. Praha: Academia, s. 62-107 (kap. 5-8).

6. Systém terciárního vzdělávání 30.3.

Literatura:

Prudký, Libor; Pabián, Petr; Šíma, Karel (2010): České vysoké školství. Na cestě od elitního k univerzálnímu vzdělávání 1989-2009. Praha: Grada Publishing.

Sarrazin, Thilo (2011): Německo páchá sebevraždu. Praha. Academia, kap. 6 Vzdělání a spravedlnost, s. 167-223.

7. Vysoké školy: autonomie, performativita, odpovědnost 13.4.

Literatura:

Fiala, Petr; Nantl, Jiří (2010): Vysokoškolská a výzkumná politika. In: Balík, Stanislav; Císař, Ondřej; Fiala, Petr: Veřejné politiky v České republice v letech 1989-2009. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, s. 541-576.

Fiala, Petr (2015): Právní úprava vysokoškolského prostředí. In: Šimíček, Vojtěch (ed.): Právo na vzdělání. Brno: Masarykova univerzita, s. 57-68.

8. Sociální, ekonomické a politické problémy vzdělávání 20.4.

3. písemná práce (skupinová)

9. Politika podpory výzkumu, vývoje a inovací 27.4.

Aktéři, organizace, hodnocení vědy

Literatura:

Šíma, Karel; Pabián, Petr (2013): Ztracený Humboldtův ráj. Ideologie jednoty výzkumu a výuky ve vysokém školství. Praha: Sociologické nakladatelství.

10. Komparace vzdělávacích a výzkumných politik evropských zemí 4.5.

4. písemná práce (individuální)

Literatura:

Průcha, Jan (2012): Srovnávací pedagogika. Mezinárodní komparace vzdělávacích systémů. Praha: Portál, s. 67-202.

11. Evropská vzdělávací politika a politika podpory výzkumu a vývoje 11.5.

Literatura:

Fiala, Petr; Nantl, Jiří (2006): Evropská vzdělávací politika a zájmy České republiky. In Dočkal, Vít; Fiala, Petr; Kaniok, Petr; Pitrová, Markéta: Česká politika v Evropské unii. Evropský integrační proces a zájmy České republiky. Brno: Masarykova univerzita, s. 63-75.

Výuka je založena na přednáškách, řízené diskusi, pravidelné četbě odborné literatury a na aktivní individuální a skupinové práci v seminářích. Seminární práce budou zadány na prvním setkání 24. 2.

Metody hodnocení:

Úspěšné absolvování předmětu předpokládá průběžnou přípravu na jednotlivá setkání včetně pravidelné četby zadané literatury, vypracování zadaných úkolů (3 kratší skupinové a jedna individuální práce) a aktivní účast na seminářích (70% hodnocení). Předmět je zakončen písemným testem ověřujícím dosažené znalosti (30 % hodnocení).

Při práci ve skupinách budou všichni členové příslušné pracovní skupiny hodnoceni stejným počtem bodů podle kvality předloženého výstupu; rozdělení práce uvnitř skupiny je jejich záležitostí a nebude vyučujícím posuzováno. Ke zpracování referátů a seminární práce je vhodné využít i další literaturu a internetové zdroje.

Hodnocení:

písemná práce 1	max. 15 b.
písemná práce 2	max. 15 b.
písemná práce 3	max. 15 b.
písemná práce 4	max. 20 b.
aktivita (soutěž)	max. 5 b.
zkouška	15 - 30 b.
<i>celkem</i>	<i>max. 100 b.</i>

Za referáty, seminární práce a další aktivity je nezbytné získat min. 35 b. Posluchači, kteří nedosáhnou této hranice, nemohou absolvovat písemnou zkoušku.

V případě písemné zkoušky je nezbytné získat min. 15 bodů. Nižší bodové hodnocení nebude připočítáno k celkovému bodovému zisku a posluchač bude hodnocen stupněm F.

Klasifikace:

81 – 100 b.: A, 76 – 80 b.: B, 71 – 75 b.: C, 66 – 70 b.: D, 60 – 65 b.: E